

# Parapluplan Datacenters

## Bestemmingsplan

**Status:** Ontwerp

**Gemeente:** Edam - Volendam

**ID-code:** NL.IMRO.0385.bpDatacenters-vg01

**datum** 9 februari 2024

# Inhoudsopgave

|       |                                                           |    |
|-------|-----------------------------------------------------------|----|
| 1     | Inleiding.....                                            | 3  |
| 1.1   | Aanleiding en doel .....                                  | 3  |
| 1.2   | Ligging plangebied.....                                   | 3  |
| 1.3   | Leeswijzer .....                                          | 4  |
| 2     | Beleid .....                                              | 5  |
| 2.1   | Inleiding.....                                            | 5  |
| 2.2   | Rijksbeleid.....                                          | 5  |
| 2.2.1 | Nationale Omgevingsvisie (NOVI) .....                     | 5  |
| 2.2.2 | Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)..... | 6  |
| 2.3   | Provinciaal beleid .....                                  | 6  |
| 2.3.1 | Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 .....                   | 6  |
| 2.3.2 | Omgevingsverordening NH2020.....                          | 7  |
| 2.4   | Gemeentelijk beleid .....                                 | 7  |
| 2.4.1 | Omgevingsvisie Edam-Volendam.....                         | 7  |
| 2.5   | Conclusie beleidskader .....                              | 8  |
| 3     | Juridische planbeschrijving .....                         | 9  |
| 3.1   | Algemeen .....                                            | 9  |
| 3.2   | Planregels .....                                          | 9  |
| 3.3   | Handhaafbaarheid .....                                    | 10 |
| 4     | Uitvoerbaarheid.....                                      | 11 |
| 4.1   | Financiële uitvoerbaarheid.....                           | 11 |
| 4.2   | Participatie en vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro .....    | 11 |
| 4.3   | Procedure bestemmingsplan .....                           | 11 |

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding en doel

Digitalisering heeft een omvangrijke en groeiende impact op de provincie Noord-Holland, zowel voor inwoners als voor bedrijven. Deze ontwikkeling zorgt voor toenemend dataverkeer en vraagt een stevige digitale infrastructuur. Datacenters zijn gebouwen waar (grootschalige) data-opslag en dataverwerking plaatsvindt. Datacenters vormen een essentieel onderdeel van deze digitale infrastructuur, maar hebben een flinke impact op het landschap en gebruiken veel energie en water. Daarnaast levert een datacenter beperkte werkgelegenheid op. Het is in het belang van de gemeente Edam-Volendam om datacenters zo veel mogelijk te weren op het hele gemeentelijke grondgebied. Voornaamste reden daarvoor is het behoud van werkgelegenheid, het behoud van voldoende ruimte op het energienet en borging van landschappelijke kwaliteit en een gezonde leefomgeving binnen de gemeente Edam-Volendam.

De aanleiding voor het ontwerp bestemmingsplan is de geconsolideerde versie van de provinciale Omgevingsverordening NH2020, zoals die in werking is getreden op 1 januari 2023. Daarin is onder meer vastgelegd dat een ruimtelijk plan binnen het werkingsgebied 'datacenters uitgesloten' niet mag voorzien in nieuwe datacenters met een brutovloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA. Deze instructieregel vormt een uitwerking van de Datacenterstrategie Noord Holland 2022-2024 die Provinciale Staten hebben vastgesteld op 31 januari 2022. Het beleid is vertaald in de Omgevingsverordening.

De gehele gemeente Edam-Volendam valt in de Omgevingsverordening onder het gebied waar datacenters zijn uitgesloten. Binnen de provincie Noord-Holland kunnen alleen op bedrijventerreinen in de gemeenten Amsterdam, Haarlemmermeer en Hollands Kroon nog nieuwe datacenters worden gevestigd.

Dit bestemmingsplan geeft uitvoering aan de instructieregel zoals opgenomen in artikel 6.21c van de Omgevingsverordening. Deze instructieregel biedt de gemeente geen speelruimte voor een andere afweging ten aanzien van datacenters die onder de werking van deze instructieregel vallen. Gelet op het bepaalde in art. 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dient de gemeenteraad het bestemmingsplan vast te stellen met inachtneming van de Omgevingsverordening.

Dit bestemmingsplan ziet op het gehele grondgebied van de gemeente Edam-Volendam. Op veel plaatsen in de gemeente Edam-Volendam is de vestiging van een datacenter bij recht toegestaan. Door middel van dit bestemmingsplan (parapluplan) wordt juridisch-planologisch geregeld dat het gebruik van gronden en bebouwing ten behoeve van een datacenter met een bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA als strijdig gebruik wordt aangemerkt.

## 1.2 Ligging plangebied

Het plangebied van het bestemmingsplan 'Datacenters' omvat het gehele gemeentelijke grondgebied.

### 1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het geldende relevante beleid, waarbij het beleid op verschillende bestuursniveaus aan bod komt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de uitvoerbaarheid en wordt in hoofdstuk 4 afgesloten met een toelichting op de juridische aspecten van dit bestemmingsplan.

## 2 Beleid

### 2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de inhoud van het ruimtelijk relevante beleid op Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk schaalniveau. Dit beleid vormt het kader waarbinnen de nieuwe ontwikkeling plaats dienen te vinden.

### 2.2 Rijksbeleid

#### 2.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Vanaf 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt alle huidige wetten over de leefomgeving. Daarbij hoort ook één rijksvisie op de leefomgeving: de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). In de NOVI zijn de maatschappelijke opgaven samengevat in 4 prioriteiten:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
- duurzaam economisch groeipotentieel
- sterke en gezonde steden en regio's
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Met betrekking tot 'sterke en gezonde steden en regio's' is in de NOVI aangegeven dat vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig zijn voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Tegelijk streeft men naar een verbetering naar de leefbaarheid en klimaatbestendigheid in steden en dorpen. Schonere lucht, voldoende groen en water en genoeg publieke voorzieningen waar mensen kunnen bewegen (wandelen, fietsen, sporten, spelen), ontspannen en samenkomen.

In aanvulling op de Nationale Omgevingsvisie heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 8 november 2022 (opnieuw) een voorbereidingsbesluit Hyperscale datacenters vastgesteld.

In het coalitieakkoord van 2021 is aangegeven dat hyperscale datacentra een onevenredig groot beslag leggen op de beschikbare duurzame energie in verhouding tot de maatschappelijke en/of economische meerwaarde. Daarom overweegt het kabinet de landelijke regie en de toelatingscriteria aan te scherpen en de Nationale Omgevingsvisie nadere ruimtelijke keuzes te maken waar deze hyperscale datacenter in Nederland gevestigd kunnen worden.

Onder hyperscale datacentrum wordt verstaan:

- a. een rekencentrum of datacentrum waar ondersteuning wordt gegeven voor dataverkeer of dataopslag, waarvan de omvang meer dan 10 ha betreft en het elektrisch aansluitvermogen 70 megawatt of meer bedraagt; of
- b. een verzameling van bouwwerken met deze functie, omvang en energieverbruik die in onderlinge samenhang als één geheel functioneren

#### *Relevantie plangebied*

Met onderhavig parapluplan wordt bereikt, dat het gebruik van gronden en bebouwing ten behoeve van een datacenter met een bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA, geldt als strijdig gebruik. Met onderhavig plan

wordt derhalve gewaarborgd dat binnen de gemeente Edam-Volendam geen datacenters opgericht kunnen worden die deze grenzen overschrijden. Daarmee is het parapluplan in lijn met het nationaal beleidskader.

### **2.2.2** *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)*

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken. In hoofdstuk 2 van het Barro is, om de nationale belangen te beschermen per onderwerp aangegeven welke beperkingen er per welk (ruimtelijk) gebied gelden.

#### *Relevantie plangebied*

Met onderhavig parapluplan wordt het gebruik ten behoeve van een datacenter, van een gebouw, dan wel een verzameling gebouwen, met een bruto vloeroppervlak c.q. een gezamenlijk bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA, aangemerkt als strijdig gebruik. Met dit bestemmingsplan wordt gewaarborgd dat binnen de gemeente Edam-Volendam geen datacenters kunnen worden opgericht die deze grenzen overschrijden. Het parapluplan is derhalve in lijn met het Barro.

## **2.3** **Provinciaal beleid**

### **2.3.1** *Omgevingsvisie Noord-Holland 2050*

Op 19 november 2018 hebben de Provinciale Staten van Noord-Holland de Omgevingsvisie NH2050 vastgesteld. Hierin staat de visie op de fysieke leefomgeving beschreven. De Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie Noord-Holland 2040, het Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan, het Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018 en de Agenda Groen. De leidende hoofddambitie in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is een voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde voor het kunnen investeren in een prettige leefomgeving. De provincie wil dat de kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werk- en woonlocaties met elkaar in overeenstemming zijn en streeft naar behoud en versterking van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en cultuurhistorie.

Voor energietransitie is de overkoepelende ambitie dat Noord-Holland in 2050 volledig klimaat-neutraal is en gebaseerd op hernieuwbare energie. Daarom is er ruimte voor de noodzakelijke energietransitie en daarvoor benodigde infrastructuur. Dit alles rekening houdende met de ambities voor verstedelijking en landschap.

De Omgevingsvisie stelt dat de internet/ICT-infrastructuur, inclusief datacenters, medebepalend is voor de locatiekeuze voor ruimtelijk-economische ontwikkelingen. De Omgevingsvisie benoemt dat er naast een energietransitie ook een economische transitie gaande is: een overgang naar een meer kennisintensieve en circulaire economie. De provincie wil de beweging richting de circulaire economie versnellen. Doel is het verminderen van het verlies van (primaire) grondstoffen die geschikt zijn voor hergebruik om in 2050 volledig circulair te zijn. Er zijn datacenters op strategisch gesitueerde locaties nodig. Die vragen heel veel energie, maar geven ook veel warmte af, die hergebruikt kan worden.

Het is dus zaak ruimte te creëren voor nieuwe energie en circulaire economie, en deze bedrijvigheid te koppelen aan de ruimtelijk-economische veranderingen: ze moeten onderdeel worden van andere, grote integrale opgaven, zoals duurzame mobiliteit, duurzame verstedelijking en duurzame, circulaire landbouw. Bijvoorbeeld door het ruimtelijk clusteren van energievraag en -aanbod. Een goede energie-infrastructuur is van wezenlijk belang voor de economische transitie die nodig is. Als ontwikkelprincipe bij deze beweging is genoemd het bundelen van vraag en aanbod van hernieuwbare energie, zodat sprake is van efficiënte benutting van bestaande en nieuwe energie infrastructuur en van restwarmte. Om het energiesysteem in z'n to-

taliteit goed te laten functioneren, moet goed afgewogen worden waar nieuwe, grote energievragers komen, zoals datacenters. Bepaald moet worden waar de nieuwe energievraag het beste gefaciliteerd kan worden op basis van de onderliggende infrastructuur. Reeds in 2020, naar aanleiding van ontwikkelingen rondom datacenters in de gemeente Hollands Kroon, kondigde de provincie aan beleid te zullen maken rondom de ruimtelijke spreiding van datacenters in de provincie. Na een openbare discussie rondom dit thema, stelde de provincie uiteindelijk begin 2022 de Nota datacenterstrategie vast, waarna dit strategisch beleid rondom datacenters uiteindelijk landde in de Omgevingsverordening NH2020.

#### *Relevantie plangebied*

Dit bestemmingsplan geeft invulling aan het provinciaal beleid omtrent de vestiging van datacenters. Met dit bestemmingsplan wordt gewaarborgd dat binnen de gemeente Edam-Volendam geen datacenters kunnen worden opgericht met een brutovloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA.

### **2.3.2 Omgevingsverordening NH2020**

Het beleid van de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 is, voor zover het een bindende werking moet hebben, neergelegd in de Omgevingsverordening NH2020 zoals vastgesteld op 22 oktober 2020 en nadien diverse malen is herzien. Het in paragraaf 2.3.1 omschreven beleid over datacenters is vertaald in de Omgevingsverordening die op 1 januari 2023 in werking is getreden.

#### *Relevantie plangebied*

De gehele gemeente Edam-Volendam is gelegen binnen het werkingsgebied 'Datacenters uitgesloten'. Hierover is het volgende opgenomen:

#### Artikel 6.21c Datacenters uitgesloten

1. Voor zover een ruimtelijk plan van toepassing is op het werkingsgebied 'datacenters uitgesloten', voorziet het niet in nieuwe datacenters met een bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m<sup>2</sup> en een elektrisch aansluitvermogen van meer dan 5 MVA.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de projecten in de gemeenten Diemen en Haarlem welke staan vermeld in bijlage 1 van de Datacenterstrategie Noord-Holland 2022-2024 indien hiervoor uiterlijk op 31 december 2024 een ontwerpbesluit ter inzage is gelegd.

#### *Relevantie plangebied*

Dit bestemmingsplan is in overeenstemming met de provinciale Omgevingsverordening en geeft invulling aan de instructieregels.

## **2.4 Gemeentelijk beleid**

### **2.4.1 Omgevingsvisie Edam-Volendam**

Op 20 juli 2023 heeft de gemeenteraad van Edam-Volendam de Omgevingsvisie vastgesteld. De omgevingsvisie van Edam-Volendam geeft op hoofdlijnen aan hoe de gemeente zich richting 2050 zal ontwikkelen, maar ook hoe de leefomgeving zal worden beheerd en beschermd. In de Omgevingsvisie wordt niet specifiek ingegaan op datacenters. Aangegeven is dat de bedrijventerreinen binnen de gemeente vol en grotendeels verouderd zijn. De ambitie is om nieuwe ontwikkelmogelijkheden voor de bedrijven mogelijk te maken en daarmee voldoende werkgelegenheid dicht bij huis te houden. Daarnaast is aangegeven dat de waarden van het karakteristieke cultuurlandschap behouden moeten blijven.

#### *Relevantie plangebied*

De vestiging van datacenters is niet passend binnen de Omgevingsvisie Edam-Volendam. Het onderhavige bestemmingsplan is daarom in overeenstemming met de Omgevingsvisie.

## **2.5 Conclusie beleidskader**

Op basis van voorgaande paragrafen wordt geconcludeerd dat dit bestemmingsplan passend is binnen de beleidskaders op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau en hier invulling aan geeft.

## 3 Juridische planbeschrijving

### 3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gewenste ruimtelijke ontwikkeling juridisch is vertaald.

Het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de regels. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van deze gronden, regels omtrent de toegelaten bebouwing en regelingen betreffende het gebruik van op te richten bouwwerken. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en geeft uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de systematiek en leeswijzer bij de verbeelding en regels en de handhaafbaarheid.

### 3.2 Planregels

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken. Per hoofdstuk zullen de diverse regels artikelsgewijs worden besproken.

#### *Hoofdstuk 1 Inleidende regels*

Dit zijn de inleidende bepalingen van de regels.

- Artikel 1: Begrippen  
geeft de betekenis aan een aantal in de regels voorkomende begrippen. Hierdoor wordt de interpretatie van de begrippen vastgelegd, waardoor de duidelijkheid wordt vergroot.

#### *Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels*

- Artikel 2: Toepassingsverklaring

In dit hoofdstuk is de van toepassing verklaring op de geldende bestemmingsplannen in de gemeente Edam-Volendam geregeld.

#### *Hoofdstuk 3 Algemene regels*

Deze artikelen bevatten algemene regels die op de bestemmingen van toepassing zijn. De diverse artikelen zullen hieronder kort worden toegelicht.

- Artikel 3: Antidubbelregel

Op grond van de antidubbelregel is bepaald dat grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing blijft (artikel 3.2.4 Bro). Deze bepaling voorkomt dat er meer kan worden gebouwd dan wenselijk is indien een kavel wordt gesplitst en op grond daarvan een nieuw bouwperceel ontstaat. Elk bouwperceel heeft immers in principe recht op een bepaalde hoeveelheid bebouwing.

- Artikel 4: Algemene gebruiksregels

In dit artikel zijn algemene regels opgenomen ten aanzien van het strijdig gebruik.

#### *Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels*

Dit hoofdstuk bevat de laatste bepalingen van de bestemmingsregels. Hieronder worden de verschillende artikelen toegelicht.

- Artikel 5: Overgangsregels

Het overgangsrecht is tweeledig en heeft betrekking op bouwwerken en gebruik. In dit artikel staan de overgangsregels voor bestaande bouwwerken en bestaande gebruiksactiviteiten die afwijken van het bestemmingsplan.

- Artikel 6: Slotregel

Dit artikel geeft de naam en datum van het bestemmingsplan aan.

### **3.3 Handhaafbaarheid**

Een van de uitgangspunten bij de ontwikkeling van een bestemmingsplan, dus ook bij dit parapluplan, is dat de in het plan opgenomen regels handhaafbaar dienen te zijn. Handhaving van het ruimtelijk beleid verdient meer aandacht omdat het een voorwaarde is voor het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit in het plangebied. Bij de totstandkoming van dit bestemmingsplan is aandacht besteed aan de handhaafbaarheid van de in het plan opgenomen regels.

Ten behoeve van een goede handhaving van de regels zijn de volgende factoren van belang:

- voldoende kenbaarheid geven aan het plan;
- voldoende draagvlak voor het beleid en de regelgeving in het plan;
- inzichtelijke en realistische regeling;
- handhavingsbeleid.

## 4 Uitvoerbaarheid

### 4.1 Financiële uitvoerbaarheid

In artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voorgeschreven dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor de gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. Met het tweede lid van artikel 6.12 Wro kan worden afgeweken van de plicht een exploitatieplan vast te stellen, mits het verhaal van kosten anderszins is verzekerd.

Omdat het voorliggende plan niet voorziet in een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, Wro, hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld. Er doet zich dus geen mogelijkheid voor van kostenverhaal als bedoeld in afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening.

### 4.2 Participatie en vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

Ingevolge artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro), dienen burgemeester en wethouders overleg te plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Omdat het bestemmingsplan uitvoering geeft aan de instructieregel zoals opgenomen in artikel 6.21c van de Omgevingsverordening, wordt het bestemmingsplan niet actief toegezonden aan de overlegpartners.

### 4.3 Procedure bestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan is met ingang van 22 december 2023 op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening gedurende 6 weken ter inzage gelegd, waarbij door een ieder zienswijzen bij de gemeenteraad konden worden ingediend. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Na een beroepstermijn van zes weken treedt het bestemmingsplan in werking, tenzij conform artikel 8.4 Wro een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan bij de afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State.